

**JEDNA RIVALITA,
DVE LEGENDY
A ÉRA, KTORÁ ZMENILA FUTBAL**

MESSI

IKAR

VERZUS

RONALDO

**JOSHUA ROBINSON
A
JONATHAN CLEGG**

**JOSHUA ROBINSON
A
JONATHAN CLEGG**

MESSI

RONALDO

Preložil Samuel Marec

Joshua Robinson, Jonathan Clegg
MESSI VS. RONALDO

Copyright © 2022 by Joshua Robinson and Jonathan Clegg
All rights reserved.

Translation © 2024 by Samuel Marec

Jacket design by Brian Moore

Jacket photographs © Alex Caparros / Stringer / Getty Images (Messi);

Denis Doyle / Stringer / Getty Images (Ronaldo)

Authors photograph © Rob Stothard

Slovak edition © 2024 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-9454-7

*S láskou venované rodičom:
Aline & Jeffreyemu, Lizzie & Antovi*

*A Evie s Cooperom, ktorí v budúcnosti
takmer určite získajú Zlatú loptu*

OBSAH

PREDSLOV	7
ÚVOD: ZÜRICH DECEMBER 2007	11

PRVÁ ČASŤ: DVAJA GÉNIOVIA

PRVÁ KAPITOLA CEZ MORE	19
DRUHÁ KAPITOLA FARMÁRSKY SYSTÉM	41
TRETIA KAPITOLA DVAJA MUŽI MENOM JORGE	60
ŠTVRTÁ KAPITOLA FUTBALISTI Z PLAYSTATIONU	81

DRUHÁ ČASŤ: NAJLEPŠÍ HRÁČ(I) VŠETKÝCH ČIAS

PIATA KAPITOLA V HLAVE GALÁCTICOS	125
ŠIESTA KAPITOLA VIAC AKO EL CLÁSICO	155
SIEDMA KAPITOLA ZLATÁ HORÚČKA	176
ÔSMA KAPITOLA MUŽI A ICH PAMÄTNÍKY	204

**TRETIA ČASŤ:
SÚMRAK BOHOV**

DEVIATA KAPITOLA MESSINALDO, A. S.	229
DESIATA KAPITOLA SPÁJANIE A NÁKUPY	254
JEDENÁSTA KAPITOLA SUPERNOVA	
MENOM SUPERLIGA	275
DVANÁSTA KAPITOLA POSLEDNÝ TANEC	292
EPILÓG: ZIMA V PÚŠTI	312
POĎAKOVANIE	322
DODATOK	325
VYBRATÁ BIBLIOGRAFIA	333
REGISTER	335

PREDSLOV

PRÍBEH LIONELA MESSIHO, Cristiana Ronalda a obdobia ich spoločného pôsobenia vo futbalovom svete sa dá rozpovedať mnohými spôsobmi. Obaja hráči sa každý víkend stretávali na trávnikoch španielskej ligy a ich vzájomné súperenie pripomínalo telenovelu. Každé leto s významným medzinárodným turnajom sa zmenilo na veľkú psychologickú drámu. Mimo ihriska si zas Messi s Ronaldom vybudovali vlastné globálne impériá a dosiahli slávu, ktorá je za bežných okolností vyhradená len americkým prezidentom a pápežom.

Keď ich zoberieme ako jednotlivcov, tak platí, že obaja patria medzi najlepších športovcov v dejinách – a o oboch sa toho napísalo viac ako dosť. Každý príbeh, ktorý o jednom z nich vznikne, však zároveň má v sebe aj prázdne miesto určené pre toho druhého. Bez ohľadu na to, či sa to Messimu s Ronaldom páči, alebo nie, ich príbehy sú neoddeliteľne prepojené. Na sklonku kariéry to už obaja môžu pokojne uznať. Za takmer dve desaťročia sa navzájom poháňali vpred. Keď ste totiž najlepším futbalistom v dejinách, tak to v prvom rade znamená, že ste lepší ako váš súper.

Ako sa ukázalo, nebol to izolovaný súboj. Počas toho, ako obaja bojovali o zápis do histórie, sa totiž zároveň stali aj dvojčatami. Každý z nich sa stal gravitačným stredom najobľúbenejšieho sve-

tového športu. Obaja využívali príťažlivosť, ktorou k sebe púťali všetko a všetkých v okolí. Dokonca aj za dve desaťročia, počas ktorých sa športový svet menil najviac od vynálezu televízneho prijímača, bolo najpozoruhodnejšie to, že na jeho vrchole boli stále tí istí hráči.

Práve v tejto ére sme ako reportéri *Wall Street Journal* vyrastali. Dospievali sme zároveň s Messim a Ronaldom a celý čas sme sledovali ich kariéry a ich obrovský vplyv na okolitý svet. Takmer pätnásť rokov sme zaznamenávali ich celosvetové úspechy. Zúčastnili sme sa na finálových zápasoch Ligy majstrov, majstrovstiev sveta aj majstrovstiev Európy. Boli sme svedkami toho, ako sa stále znova ocitajú na samom vrchole slávy, ako Messi v Berlíne štvrtýkrát vyhral Ligu majstrov aj ako Ronaldo v roku 2016 priviedol Portugalsko k titulu európskeho šampióna. Rovnako sme boli svedkami toho, ako obaja museli prekonať nesmierne sklamanie. Ani jedno z nich sa však nevyrovnalo tomu, keď sme sa nevyspatí a spálení od slnka vliekli na štadión Maracana v Riu de Janeiro. Vtedy sme si boli absolútne istí, že budeme sledovať, ako Lionel Messi na juhoamerickom pôde získa svoj titul majstra sveta.

Práve v ten deň mal Messi šancu stať sa svetovým šampiónom a zásadným spôsobom tak vo svoj prospech zodpovedať otázku, či je lepší Messi, alebo Ronaldo. Keď sa mu to po prehre Argentíny s Nemeckom nepodarilo, uvedomili sme si, že táto diskusia sa vlastne nikdy neskončí. A vlastne ani o ňu vôbec nejde.

Práve preto táto kniha nie je len obyčajným spoločným životopisom dvoch výnimočných hráčov. Jej zmysel spočíva v tom, že nie je výlučne o nich. Nikdy by ani nemohla byť výlučne o nich.

Kniha *Messi verzus Ronaldo* sa snaží zistiť, ako je možné, že obaja géniovia sa objavili v rovnakom čase, zmenili celý športový svet a urýchlili jeho prerod. Obaja hlavní hrdinovia v našej knihe neslúžia len ako lupa, cez ktorú sledujeme moderný futbal, zároveň totiž analyzujeme, čo znamená moc, výtlak a vplyv. Ich vzájomná rivalita siahala tak ďaleko mimo ihriska – na ktorom sa stretli zhruba len v tridsiatich piatich zápasoch –, že narušili celý pod-

PREDSLOV

nikateľský a kultúrny ekosystém. Ako jednotlivci si však následky tejto skutočnosti uvedomovali len minimálne a prakticky vôbec ich nemali pod kontrolou.

O oboch hráčoch vzniklo množstvo životopisných kníh, ale žiadny novinár sa ešte vážne nevenoval otázke ich globálneho vplyvu na futbal ako taký, na šport ako biznis, na povahu celosvetových celebrít.

Neoddeliteľnou súčasťou celého príbehu je vzájomné pochopenie, že Messi a Ronaldo sú jeden pre druhého najdôležitejšími podnikateľskými partnermi. Ich rivalita vyvoláva u inak racionálnych ľudí taký zápal, že už dávno nejde iba o šport. Naopak, hoci ich futbalové kariéry pomaly spejú k záveru, prínos oboch hráčov je taký výrazný, že bez ohľadu na to, či ich milujete, alebo nenávidíte, už dávno sa vzdali snahy celú túto diskusiu usmerňovať. Zároveň platí, že každý je úplne iný a pre fanúšikov tak bolo jednoduché vybrať si, na čiu stranu sa postavia. Messi a Ronaldo sa odlišujú prakticky vo všetkom. Jeden je vysoký, druhý nízky. Jeden najradšej okolo obrancov prešprintuje, ten druhý zas preklúčkuje. Jeden je zakončovateľ, druhý tvorca hry. Jeden je hanblivý a skromný, druhý pripomína kohúta na smetisku. Aj vy viete, ktorý je ktorý.

Messi celé roky vyvolával dojem, že nič nie je jednoduchšie, ako bez akejkoľvek námahy dávať neuveriteľné góly. V Ronaldovom prípade to bolo presne naopak – keď posielal loptu do siete, pod dresom sa mu viditeľne rysovali starostlivo vyformované svaly.

Ani jeden z nich nemusel svoje umenie prekladať do iného jazyka. Deti v Pekingu aj v Brooklyne intuitívne cítili, že títo dvaja futbalisti sú na prvých miestach a až potom nasledujú všetci ostatní. Dávali góly prakticky v každom zápase, na ktorý nastúpili, a to celý rok hrali každé tri dni. Čím hlbšie sme sa však do celého ich príbehu ponárali a čím dlhšie ich kariéry pokračovali, tým viac sa na seba zároveň obaja hráči podobali.

Na základe podrobného štúdia dôverných dokumentov a množstva pôvodných rozhovorov z prostredia futbalového a športového podnikania s riaditeľmi, so spoluhráčmi a s trénermi vznikla táto

MESSI VERZUS RONALDO

kniha. Predstavuje záber galaxie, ktorú Messi s Ronaldom vytvorili, pričom v jej strede sa nachádzajú práve ich žiarivé hviezdy. V mnohých prípadoch platí, že ľudia z ich bezprostredného okolia s rozhovorom súhlasili len pod podmienkou zachovania anonymity, pretože od diskretnosti závisel ich vzťah (a niekedy aj ich obživa). Tam, kde tieto rozhovory spomíname, ide o rekonštrukciu spomienok z prvej ruky od ľudí, ktorí boli pri samotnom dianí osobne, alebo od ľudí, ktorí sa o udalostiach dozvedeli bezprostredne po tom, čo sa odohrali. No a celý ten čas sme stále dookola robili presne to, čo v ére Messiho proti Ronaldovi robia všetci futbaloví fanúšikovia – sledovali sme ich hru.

JOSHUA ROBINSON A JONATHAN CLEGG,

APRÍL 2022

ÚVOD

ZÜRICH DECEMBER 2007

DVAJA NAJLEPŠÍ HRÁČI V HISTÓRII FUTBALU rozpačito sedeli v istej švajčiarskej opere a rozmýšľali, prečo sem vlastne prišli. Lionel Messi, muž s poddajnými vlasmi, tam sedel v tmavom obleku, ktorý mu obopínal útle ramená. Cristiano Ronaldo mal zas v ušiach diamantové náušnice, a aj napriek tomu, že podujatie nemalo mať formálny charakter, obliekol si smoking. Ani jeden z nich tam nechcel byť. Ani jeden z nich však zároveň nemohol odísť.

Dôvod, pre ktorý sa okúňali ako potrestaní žiačikovia, spočíval v prázdnom mieste medzi nimi.

Keď sa Messi s Ronaldom na odovzdávacom ceremoniáli ankety Hráč roka podľa FIFA – teda na každoročnej oslave neuveriteľných zručností, nemilosrdného odhodlania a nepohodlných rečí – zúčastnili prvýkrát, uznali ich za nie celkom najlepších hráčov roka 2007. Ocenenie si namiesto nich odniesol brazílsky tvorca hry menom Ricardo Izecson dos Santos Leite alebo Kaká, ktorý práve stál na pódiu a preberal si trofej určenú víťazovi. Kaká bol od Messiho s Ronaldom starší a podľa ich názoru navyše aj horší futbalista.

V ten večer s nimi súhlasili prinajmenšom ďalší dvaja ľudia, ktorí sedeli v zamatových sedadlách opery.

MESSI VERZUS RONALDO

Jedným z nich bol bývalý portugalský majiteľ nočných klubov Jorge Mendes, ktorý sa snažil zmeniť na uhladeného futbalového agenta a hráčov z Pyrenejského polostrova a Južnej Ameriky presúval po Európe rovnako ľahko, ako žongloval svojimi početnými mobilnými telefónmi. To, že raz dostane Ronalda na javisko, bolo kľúčovou súčasťou jeho majstrovského plánu, v rámci ktorého sa jeho klient mal stať najbohatším športovcom sveta.

Druhý Jorge v miestnosti zúril ešte viac. Išlo totiž o Lionelovho otca Jorgeho Messiho, ktorý v tom čase stále trávil množstvo času v ich domovskom meste Rosario v Argentíne. Odvtedy, čo svojho fňukajúceho syna naložil do lietadla smerujúceho do Španielska v nádeji, že urobí dojem na trénerov FC Barcelona, uplynulo sedem rokov. Aj tento bývalý predák v železiarňach teraz pôsobil ako futbalový agent – pričom jeho jediný klient mal zhodou okolností rovnaké priezvisko ako on – a snažil sa v najdrsnejšom športovom biznise presadiť.

V ten večer sa všetci naučili čosi dôležité. Takéto ceremoniály neboli vo futbale nikdy predtým považované za významné. Najdôležitejšie trofeje sa rozdávali na ihrisku, po zápase, pričom všetci zúčastnení mali na sebe trenírky, nie značkové obleky. To sa však malo zmeniť. Šport, na ktorom vyrastali, nikdy predtým nezažil éru definovanú dvoma sólistami. V ten večer v Zürichu však nikto nemohol predvídať, že práve tí dvaja hráči na druhom a treťom mieste zmenia futbal ako individuálny šport. Ich nepravdepodobným bojiskom sa pritom mali stať práve odovzdávacie ceremoniály – teda hneď, keď ich Messi a Ronaldo dokážu ovládnuť.

Messi, Ronaldo ani obaja muži menom Jorge sa však nedokázali povzniesť nad skutočnosť, že toto podujatie, ktoré potenciálne mohlo mať dlhodobý vplyv na výšku prestupových súm a sponzorských zmlúv, prebieha, akoby išlo o súkromný večierok Seppa Blattera. Dávno predtým, ako bol dlhoročný prezident FIFA usvedčený, že si sám v neoprávnených odmenách vyplatil desiatky miliónov dolárov – teda kým si tie odmeny ešte vôbec mohol užívať –, si Blatter tento odovzdávací ceremoniál vymyslel ako ďalšiu príležitosť, pri

ktorej mohol byť obklopený futbalovými legendami a supermodelkami. Ten rok sa celý galavečer prvýkrát vysielal naživo a Blatter na ňom zohrával svoju najobľúbenejšiu futbalovú úlohu. Nebol síce stredným útočníkom, ale bol v centre pozornosti. Po boku mal dve švajčiarske televízne osobnosti, ktoré mali za úlohu postarať sa o hladký priebeh a opakovať Blatterove slová po francúzsky, anglicky a nemecky. Na odovzdanie najdôležitejšieho ocenenia celého večera však prezident FIFA potreboval niekoho slávnejšieho. Neobrátil sa teda na nikoho iného ako na najlepšieho strelca a najväčšieho propagátora futbalu v dejinách, trojnásobného svetového šampióna Pelého. Akoby hudobné ocenenie Grammy odovzdával Paul McCartney.

Blatter vybuďoval organizáciu, ktorá sa z malého promotora futbalových turnajov zmenila na globálnu príšeru. Mala na starosti marketingové a vysielacie práva a v danej chvíli sedela zhruba na polmiliarde dolárov v hotovosti. V každodennom fungovaní pripomínala FIFA nie športovú organizáciu, ale skôr hudobné vydavateľstvo alebo stredne veľkú poisťovňu. No a rovnako ako každé poriadne hudobné vydavateľstvo sa starala o to, aby vytvárala aj vlastné hviezdy.

Problém spočíval v tom, že v polovici nultých rokov bola obloha nad futbalovým svetom o niečo zamračenejšia ako zvyčajne. Štyria muži, ktorí si podelili všetky ocenenia v rokoch 1996 až 2005, pomaly smerovali ku koncu kariéry. *Galácticos* z Realu Madrid – Zinedína Zidana, Luísa Figa a Brazílčana Ronalda – postupne dobiehali vek aj hmotnosť. Dvojnásobný víťaz Ronaldinho už na zápasy v barcelonskom drese popri celonočných žúroch pomaly ani nemal čas. Ponuka na samom vrchole futbalovej pyramídy bola taká úzka, že v roku 2006 získal ocenenie pre najlepšieho a najtalentovanejšieho futbalistu Fabio Cannavaro. A to bol obranca.

Teraz bol teda na rade Kaká. Práve tento uhladený chlapec zo strednej triedy, ktorý pochádzal zo Sao Paula, bol hnacím motorom stredu poľa v AC Miláno. Svoju úlohu zvládal veľkolepo, ale pre protihráčov bol nočnou morou. Kaká len nedávno vyhral Ligu majstrov a bol zlatým chlapcom futbalu predtým, ako sa ním stal

Cristiano, a dávno predtým, ako Leo dorástol do výšky 170 centimetrov.

„Dámy a páni, prichádza najdôležitejšia chvíľa. V otváraní obálok mám istú prax,“ povedal Blatter bez náznaku irónie. „Dámy a páni, ocenenie Svetový hráč FIFA za rok 2007 získava a víťazom tohto galavečera v Zürichu sa stáva Kakááá.“

Kaká sa postavil. Pelé, ktorý propagoval už všetko možné od firmy American Express až po viagru, svojho krajana hrdo pochválil. Messi s Ronaldom ostali sedieť.

Pre oboch urazených to bolo o to horšie, že rovnaký pocit zažili aj pred dvoma týždňami v Paríži na odovzdávaní Zlatej lopty – ocenenia, ktoré bolo rovnako určené pre najlepšieho svetového hráča roka a neskôr s cenou FIFA splynulo. Aj preto pre nich výsledok nebol až takým prekvapením. „Úprimne, trochu som to očakával,“ povedal Kaká. „Vyhral som Ligu majstrov a bol som najlepším strelcom súťaže... To je kľúčové. Musíte hrať vo víťaznom tíme.“

Nedá sa povedať, že by Messi a Ronaldo nastupovali za nejaké krčmové výbery. Messi mal dvadsať rokov a pod vedením bývalého skvelého holandského futbalistu Franka Rijkaarda prenikol v Barcelone do základnej zostavy. No a Rijkaard sa zas zo všetkých síl snažil prísť na to, ktorá pozícia tomuto driblujúcemu Argentínčanovi vlastne najlepšie vyhovuje. Dvadsaťdvaročný Ronaldo bol už veľkou hviezdou Manchestra United. Jeho tamojší tréner Alex Ferguson sa štyri roky snažil, aby sa Ronaldo zocelil a stal sa z neho najkomplexnejší svetový útočník. Messi aj Ronaldo už boli hráčmi svetovej triedy a mali doma medaily za víťazstvo v Lige majstrov a anglickej Premier League. Kaká však získal viac hlasov ako obaja dokopy. Akoby to nestačilo, Blatter ich prizval na pódium, kde mali zapózovať fotografom. Pelé každému z nich odovzdal drobnú trofej, ktorá bola menšia ako tá, ktorú získal Kaká, a potom si uvedomil, že ich poplietol.

Ocenenie za druhé miesto odovzdal Ronaldovi, za tretie miesto Messimu. Zasiachnuť musel Blatter. Postaral sa, aby mali napokon obaja futbaloví géniovia v rukách správne ocenenie. „Druhé, druhé

pre Lionela,“ povedal jeden z dvoch ďalších moderátorov na javisku tým generickým európskym prízvukom, ktorý je pre futbalový svet typický. „Mohli by ste si to, prosím, vymeniť?“

Ronaldo mal na chvíľu dosť blízko k tomu, aby sa podľa svojich vlastných kritérií cítil trápne. Práve totiž zistil, že existuje ešte čosi horšie, ako objaviť sa na tomto podujatí a potom prehrať – a síce objaviť sa na tomto podujatí a potom svoju trofej odovzdať Messimu. Vymenili si teda trofeje za druhé a tretie miesto a Ronaldo zatiaľ dúfal, že sa pred celou operou prepadne pod čiernu zem. Keď sa to nestalo, nasledovala ešte posledná rana. „Snažil si sa, snažil,“ povedal jeden moderátor, „ale nepodarilo sa ti to.“

Nedokázal sa ani usmiať. Ronaldo a Messi boli prinútení stáť tam až do samého konca programu, keď sa s nimi orchester rozlúčil za tónov skladby *Nemožný sen* z muzikálu *Muž z kraja La Mancha*. Neprišli do opery, aby tu počúvali broadwayské muzikály. A celkom určite sem neprišli preto, aby nevyhrali.

Ako sa ukázalo, tento problém netrval dlho. Kým trofej opäť získal niekto iný ako Ronaldo alebo Messi, prešlo ďalších jedenásť rokov. Písal sa už rok 2018. Bez ohľadu na to, čo Kaká povedal o víťazných tímoch, práve toto ocenenie predstavovalo definitívnu odmenu za individuálne úspechy v najobľúbenejšom kolektívnom športe na svete. A práve na tomto ocenení záležalo Messimu aj Ronaldovi najviac.

V tejto aréne sa zároveň naskytla aj zriedkavá príležitosť porovnať oboch hráčov nezávisle od ich spoluhráčov a okolností. Tu sa rozhodovalo o najlepšom hráčovi všetkých čias. Messi alebo Ronaldo, Ronaldo alebo Messi? Počas celej jednej éry v dejinách futbalu získal ocenenie pre najlepšieho svetového hráča každý rok jeden z nich – toto desaťročie bolo definované obrovským počtom osobných súbojov a troskami, ktoré po nich ostali.

PRVÁ ČASŤ

DVAJA GÉNIOVIA

PRVÁ KAPITOLA

CEZ MORE

BOLA TAKMER JEDNA HODINA v noci a Cristiano Ronaldo odľukoval v chladnej šatni Sportingu Lisabon, akoby sa nič nestalo. Vonku, v letnej páľave roku 2003, boli fanúšikovia ešte stále nadšení z toho, čoho boli predtým svedkami – a síce krsťu nového štadióna, pri ktorom ich klub porazil Manchester United 3:1. Ešte nadšenejší boli z výkonu najmladšieho hráča celého mužstva.

Dokonca aj Ronaldovi spoluhráči boli hotoví. Z členkov si odľepovali pásku a snažili sa pochopiť, čo presne sa za posledné dve hodiny stalo. *Viete pochopiť toho Cristiana?*

Sedemnásťročný chlapec s blondávim melírom a uhrami dával už niekoľko dní najavo, že sa chystá čosi veľké – jeho spoluhráči to videli na tréningu. Vo vlasoch mal kopec gélu a bol plný nadšenia. Manažér Sportingu Fernando Santos mu povedal, že v exhibičnom zápase proti Manchesteru United bude v základnej zostave a on sa ho od tej chvíľe nevedel dočkať. „Cristiano nemusel hovoriť, čo chce alebo na čo myslí,“ povedal João Pinto, ktorý dal v ten večer dva z troch gólov Sportingu. „Z výrazu jeho tváre bolo jasné, ako sa cíti a čo chce.“

Chcel, aby si ho v Manchestri United všimli.

O niečo ďalej na tej istej chodbe, v tesnej šatni hostí, panoval zmätok. Hráči United boli spálení od slnka, unavení z časového

posunu a tiež sa snažili pochopiť, čo sa to počas posledných dvoch hodín stalo. Ani poriadne nevedeli, koľko je hodín a kde vlastne sú. Do Portugalska totiž prileteli predchádzajúci deň o štvrtej ráno rovno z predsezónneho turné po Spojených štátoch. Istí si boli iba tým, že práve im to poriadne naložil nejaký chalan, ktorý vyzeral, že ráno od neho bude učiteľ očakávať domácu úlohu.

Zakaždým keď sa lopta dostala k Ronaldovi, mal nohy nabité elektrinou. Po krídle pendloval hore a dole a obrancov obchádzal tak rýchlo a šikovne, že podľa slov trénera Manchestra United prišiel krajný obranca John O'Shea cez polčas do šatne s migrénou. Bojovný stredopoliar Roy Keane to vyjadril o niečo menej ohľaduplne, mal pocit, že O'Shea hral ako „zasraný klaun“.

„Nešlo len o to, že cez neho prechádzal,“ hovorí obranca Phil Neville. „Najviac ma upúťali ten jeho tanec nad loptou, triky, finty a sebavedomie... Hrdo dával najavo, že to on je tu doma.“

Hráči United tu netúžili byť ani predtým a teraz, keď ich ponížilo nejaké decko, tu už netúžili byť vôbec. Do Portugalska predsa prišli len v rámci gesta dobrej vôle. United a Sporting totiž podpísali už pred rokmi memorandum o vzájomnom porozumení s cieľom užšej spolupráce medzi oboma klubmi. V skutočnosti však išlo o to, aby mal anglický klub lepší prehľad o hráčoch prechádzajúcich portugalským mládežníckym systémom. Keď teda Sporting požiadal United, či by jeho hráči náhodou nepoctili svojou prítomnosťou nový svätostánok Estádio José Alvalde a neodohrali by na ňom prvý zápas, anglický klub logicky súhlasil. Celé podujatie bolo do veľkej miery o Sportingu – mužstvo si dokonca cez polčas prezlieklo aj dresy a tradičné zeleno-biele domáce uniformy vystriedali zlaté úbory určené na zápasy na ihrisku súpera. Hráči United si zmenu dresov ani poriadne nevšimli, lebo vlastne vôbec netušili, kto sú tí ľudia, proti ktorým nastúpili.

O štyridsaťpäť minút neskôr si aspoň jedného z nich určite všimli. Skúsení hráči po zápase presviedčali Fergusona, aby ponúkol zmluvu tomu decku, ktoré im pokazilo celý večer. „Musíme ho podpísať, šéf.“ Neuvedomovali si, že presne na tom sa už pracuje.

V druhej šatni boli o Ronaldovej bezprostrednej budúcnosti informovaní všetci. „Na konci zápasu sme už vedeli, že jeho odchod do Manchestra United je veľmi pravdepodobný. O ničom inom sme sa nerozprávali,“ hovorí Pinto.

Okrem ľudí v šatni Sportingu boli na štadióne ešte traja ďalší muži, ktorí presne vedeli, čo sa v ten večer stane. Alex Ferguson, futbalový agent menom Jorge Mendes a samotný Cristiano. Okrem nich to tušili aj všetci ľudia z celej Európy, ktorí takéto veci sledovali. Šokovaní hráči United síce možno ako prví na vlastnej koži pocítili, čoho je Cristiano Ronaldo schopný, ale jeho meno sa možno naučili ako poslední.

V lete 2003 nebol už Cristiano Ronaldo žiadnym tajomstvom.

PRÍBEH O ZRODE CRISTIANA RONALDA je futbalovým ekvivalentom toho, keď Petra Parkera pohrýzol rádioaktívny pavúk. O mnoho rokov neskôr už ten príbeh o neznámom chalanovi, ktorý sám porazil Manchester United a vyslúžil si tak prestup do najslávnejšieho svetového klubu, počuli všetci.

Pravda je však úplne iná. Ronaldove superschopnosti sa formovali celé roky. Ľudia pohybujúci sa v portugalskom futbale ho už vtedy porovnávali s najslávnejšími futbalistami všetkých čias. Spoluhráči v akadémii Sportingu mu dali prezývku *Kluivert*, pretože vysokou postavou a technickými kúskami pripomínal slávneho holandského útočníka. Manažér FC Porto zas spomínal iného holandského strelca. „Tam ide van Bastenov syn,“ povedal som asistentovi, keď som ho videl hrať prvýkrát,“ hovorí José Mourinho. „Ani som vtedy nevedel, ako sa vlastne volá.“

Zvesť o Ronaldovi sa šírila tak rýchlo, že sa dostala aj k bývalému predavačovi v požičovni videokaziet, ktorý sa vo futbale tiež snažil presadiť. Jorge Mendes práve rozbiehal kariéru futbalového agenta. Cristiano Ronaldo sa onedlho stal jeho najdôležitejším klientom.

Mendes bol v nultých rokoch ešte stále relatívnym nováčikom, ale už pochopil, v čom spočíva tajomstvo hry. Namiesto toho, aby čakal, kedy ho kupujúce kluby oslovia s ponukou na prestup, mal

MESSI VERZUS RONALDO

v pláne spolupracovať s predávajúcimi klubmi a postarať sa tak o vytvorenie trhu. Koncom roka 2002 informoval generálneho manažéra Sportingu Lisabon Carlosa Freitasu, že Cristiano neobnoví zmluvu. Do jej konca zostávalo osemnásť mesiacov. Prišiel čas upozorniť ostatné kluby, že hráč je na predaj.

Mendes to dokonale načasoval. Vedel, že väčšina špičkových európskych klubov Ronaldo sleduje, a to vrátane mnohých tímov z bohatej anglickej Premier League. Anglické kluby na čele s Manchesterom United sa viedli na novej vlne peňazí z televíznych práv a komerčných príjmov. Smerovali k tomu, aby týmto bohatstvom ovládli európsky futbal a ukončili desaťročie talianskej nadvlády. Arsenal pozval Ronaldo na tréning do severného Londýna a podpredsa klubu David Dein odletel do Portugalska, aby tam predstrel ponuku. O situáciu sa zaujímal aj Newcastle United, ktorý pred rokom zo Sportingu úspešne kúpil hráča menom Hugo Viana. Liverpool Ronaldo podrobne sledoval a vlastne aj prišiel s ponukou, hoci medzi jeho funkcionármi panovali obavy, že by fanúšikovia mohli negatívne reagovať na získanie ďalšieho mladého perspektívneho hráča v situácii, keď sa od klubu očakáva trofej. Dokonca aj Everton, ktorý je v Liverpoole druhým najslávnejším klubom, o Ronaldovi vedel. Príležitosť kúpiť Ronaldo za dva milióny libier sa mu naskytila v roku 2002, ale jeho predstavitelia sa napokon rozhodli, že radšej sa budú držať neohrabaného pubertiaka, ktorého už v klube majú. Spomínaný chalan sa volal Wayne Rooney.

Podľa Freitasu sa Mendes aj Sporting v istej chvíli dohodli, že Ronaldo prestúpi do talianskeho Juventusu Turín. Lisabonský klub mal zaňho okrem peňazí dostať aj hráča, ale celé to padlo, pretože prestup opačným smerom odmietol čilský útočník Marcelo Salas. Rovnaký problém nastal, keď Sporting ponúkol Cristiana francúzskemu klubu Olympique Lyon. Prestup do Portugalska vtedy odmietol francúzsky útočník Tony Vairelles známy svojou trvalou. Mendes v Lisabone rokoval aj s riaditeľom Realu Madrid Ramonom Martinezom, hoci k dohode napokon nedošlo.